

تحلیلی بر شیوه‌های برخورد با ناهمجاريهای رفتاري کودکان و نوجوانان

اشاره: کودکان و نوجوانان، نیروی فعل هر خانواده و جامعه محسوب می‌شوند که تربیت صحیح و هدایت درست و به موقع آنها، باید سرلوحة همه امور زندگی اولیاه قرار گیرد. در هر جامعه، بزهکاریها و ناسازگاریها وجود دارد و هر فرد در مراحل مختلف رشد و تحول جسمی و روانی - از دوره کودکی تا کهنسالی - افت و خیزهای زیادی را پشت سر می‌گذارد. یکی از انواع بزهکاریها و ناهنجاری‌های رفتاری افراد بطور عام و کودکان و نوجوانان بطور خاص، پدیده شوم و ناپسند "دزدی یا سرقت" است. (افروز، ۱۳۷۴) نگارنده در این مقاله ضمن تعریف سرقت و انواع آن، سی کرده است عوامل مؤثر در سرقت کودکان و نوجوانان را تحلیل کند و مراحل مبارزه، پیشگیری و درمان آن را همراه با عملی ترین اقدامات مؤثر برای کاهش سرقت بیان نماید.

تعریف سرقت:

یکی از ناهنجاری‌های رفتاری رایج در میان انسانها، بزهکاری کودکان و نوجوانان در جوامع مختلف دنیا، سرقت یا دزدی است که به مختصات مختلف برخوردار است. مختصات این سرقات می‌توانند انسان‌شناسان و متخصصان تعلیم و تربیت، روان‌شناسان و مددکاران اجتماعی، تاکنون تعاریف زیادی درباره سرقت، علل و عوامل، پیشگیری و درمان آن ارائه کرده‌اند که در اینجا به برخی از آنها اشاره می‌شود.

سرقت یک واژه عربی است که در زبان فارسی به معنی دزدی یا بردن اموال دیگری است (برهان قاطع، جلد ۲، صفحه ۸۵۰) و در فرهنگ لاروس، سرقت به معنی ربودن آمده و بیشتر به خصیصه پنهانی بودن انجام یک عمل توجه شده است.

سرقت از نظر اصطلاحی نیز تعریفهای

مختلفی دارد. مثلاً در فرهنگ معین، به گرفتن و بردن مال و پول کسی با زور و مکر و فریب، سرقت گفته می‌شود و در قانون حدود و قصاص، سرقت عبارت از این است که انسان، مال دیگری را بطور پنهانی براید (ماده ۲۱۲ قانون حدود و قصاص جمهوری اسلامی ایران).

در احکام دین مقدس اسلام، دزدی به عملی گفته می‌شود که ضمن آن فرد اموال دیگری را بدون اطلاع و رضایت صاحب آن، براید. این عمل در اسلام فعل حرام محسوب می‌شود. همچنین اگر فرد یا افرادی شیء و یا مال متعلق به فرد یا افراد دیگری را به صورت پنهانی بردارند و آن را مخفی نمایند تا به

مالکیت خود درآورند، دزدی صورت گرفته است.

بین ترتیب می‌توان گفت که دزدی، کوششی است برای به دست آوردن هرچیز با ارزش برای فرد بردارنده، که به رغم موازنی و پاسداری شخص یا اشخاصی ریوده می‌شود و حتی گاه با اعمال زور، تهدید یا خشونت و احتمالاً با قربانی شدن صاحبان اموال به دست می‌آید. (شکاری، ۱۳۷۴).

أنواع سرقة:

دزدی افراد بیزه کوکان و نوجوانان انواع گوناگون دارد. مثلاً برخی سرقت را براساس نیاز سارق به دو صورت زیر تقسیم می‌کنند.

الف - دزدیهای که به منظور رفع نیازمندیهای فردی و جسمانی انجام می‌گیرد. بطور مثال داش آموزان به شاگرد ممتاز کلاس، دفتر ریاضی و دیکته اورا بر می‌دارند و یا نوجوانان بزهکار به قصد ابراز مخالفت و تشخض طلبی، اموال اداری مدرسه را می‌ریابند.

ب - دزدیهای بیمارگونه‌ای که فرد بدون نیاز به یک شیء آن را بر می‌دارد. مثلاً کوکدکی که توپ فوتبال دارد، ولی عین همان توپ را از دوست خود می‌ریابد؛ یا فردی که اغلب به دزدی و سوشه می‌شود. (اقتباس از صادری و دیگران، I.CD.9).

برخی دیگر سرقت را براساس شیوه دزدی سارق تقسیم‌بندی می‌کنند که عبارتند از:

۱ - سرقت ساده که بدون توصل به زور، انجام می‌شود.

۲ - سرقت با توصل به زور و تهاجم که بطور فردی و یا دسته‌جمعی (باند) اتفاق می‌افتد.

دکتر نادری و نراقی، براساس شرایط روانی و محیطی فرد، دزدی را به پنج دسته تقسیم کرده‌اند:

۱ - دزدی هوشیارانه

۲ - دزدی احتمانه

۳ - دزدی انتخابی

۴ - دزدی انفرادی یا دسته‌جمعی

۵ - دزدی بدون قید و شرط

به نظر نگارنده، دزدی براساس مراحل رشد و تحول جسمی و عقلی افراد به دو نوع تقسیم می‌شود که عبارت است از:

الف : دزدی کوکان و نوجوانان : اغلب به کوشش مخفیانه افراد زیرسن ۱۵ و ۱۶ سال گفته می‌شود که اموال دیگران را به نیتها م مختلف می‌ربایند. بطور مثال داش آموزان به قصد حسادت و آزارسانی به شاگرد ممتاز کلاس، دفتر ریاضی و دیکته اورا بر می‌دارند و یا نوجوانان بزهکار به قصد ابراز مخالفت و تشخض طلبی، اموال اداری مدرسه را می‌ریابند.

ب : دزدی جوانان و بزرگسالان : دزدیهای بزرگسالان بالاخص جوانان، به کوشش‌های پنهانی گفته می‌شود که از طریق ربودن اموال دیگران به هدفهای شوم خود از قبیل سودجویی بیش از اندازه، ایجاد اختلال در امنیت جامعه، رفع نیازهای فردی و اجتماعی و ... می‌رسند. غالباً دزدی جوانان و بزرگسالان، علل و عواملی متفاوت با دزدی کوکان و نوجوانان دارد. بدین ترتیب می‌توان گفت که معمولاً افراد یک روزه - در یک زمان کوتاه - به اختلالات رفتاری مختلف، از جمله سرقت، مبتلا نمی‌شوند و طبیعاً یک روزه هم درمان نخواهند شد، به طوری که اغلب دزدان کارکشته و جنایتکار بزرگسال امروز، همان دزدان کوک و نوجوان ناشی و ناتوان دیروز

ترتیب صحیح و عاقلانه، ناهنجاریهای رفتاری او را اصلاح نمود.

هستند ولذا می‌توان ضرب المثل که: "تخم مرغ دزد، شتر دزد می‌شود" سخن بیهوده‌ای نیست.

علل و عوامل مؤثر در دزدی کودکان و نوجوانان:

دزدیهای کودکان و نوجوانان یعنی در دوره‌های پیش‌دبستانی، دبستانی و متوسطه، علل و عوامل متعددی دارد که به برخی از آنها اشاره می‌شود.

۲- نیاز اجتماعی: گاهی کودک یا نوجوان به دلیل نداشتن یک شیء مورد علاقه، مجبور به دزدیدن آن شیء می‌شود. مثلاً کودکی که عروسک قشنگ یا تفنگ صوتی و نوری بچه همسایه را می‌راید و یا نوجوانی که از جیب پدر یا سایر اعضای خانواده و یا از مغازه محله پول برمنی دارد تا بتواند شیء مورد علاقه‌اش را تهیه کند، درست است که اموال دیگری را بدون اجازه برداشته است و این کار دزدی محسوب می‌شود، اما اگر دقت کنیم متوجه خواهیم شد که "محرومیت" کودک از اشیاء و وسائل مورد نیاز و علاقه‌اش، موجب شده است که دست به چنین کار زشتی بزند. مطالعات نشان داده است که در چنین مواردی، اگر نیاز اجتماعی کودک و نوجوان بزهکار

۱- عدم رشد عقلانی: با توجه به اینکه کودک رشد جسمانی و روانی کافی ندارد و هنوز به مرحله شناخت دقیق محیط پیرامون خود نرسیده و با منطق و اخلاق حاکم بر جامعه، آشنا نشده است، ممکن است به اعمالی دست بزند که از نظر اولیاء و مریبان و بزرگسالان جامعه، دزدی محسوب شود. در چنین مواردی راه اصلاح این است که در درجه اول به ترتیب خانوادگی و اولیه کودک توجه کرد و علت آن را مورد مطالعه قرارداد و سپس از طریق تأدیب و

گونه دزدی کودکان و نوجوانان به این دلیل است که آنها می‌خواهند خود را بزرگتر از آنچه هستند، نشان دهنده و برای خود "قدرت خیالی" بسازند و یا اینکه خود را "زنگ و تیزه‌وش" نشان دهند. آنها می‌خواهند از طریق برداشتن اموال دیگران، "شخص طلبی" کنند و بگویند که از دست من هم کاری ساخته است و می‌توانم اموالی را به دست آوردم و یا دیگران را اذیت کنم.

راه اصلاح در چنین مواردی این است که به کودک یا نوجوان تفهیم شود که او برای چنین عملی نه تنها در نزد دیگران به منزلتی خواهد رسید و مشخص خواهد شد، بلکه بر عکس، تحقیر هم می‌شود و از نظر آنها بزهکار شناخته خواهد شد. نوجوان باید بداند که اعمال ناشایست او سبب بدناهی اش در زمان حال و آینده می‌شود.

۵- انگیزه کودک: مطالعات نشان می‌دهد که گاه دزدی به خاطر تملک اشیاء صورت می‌گیرد، بویژه هنگامی که شخص به آنها نیاز داشته باشد (نادری ، صفحه ۱۲۹). لذا یکی دیگر از علل دزدی کودکان و نوجوانان می‌تواند ارضای حس تملک باشد که بیشتر جنبه غریزی دارد و فرد را قادر به دزدی می‌کند.

۶- کمبود محبت و خودکم‌بینی: عقدة حقارت یا احساس کهتری می‌تواند عامل دزدی خردسالان محسوب شود، چراکه محرومیت از محبت مورد نیاز کودک و نوجوان، زمینه ساز فشارهای روانی و ایجاد تنش و اضطراب می‌گردد. گاهی مشاهده می‌شود که کودک وسایل درسی یکی از اعضای خانواده خود را

- محرومیت از اشیاء - برطرف شود، دیگر دزدی نخواهد کرد. همچنین شایسته است که علاوه بر رفع محرومیت، به تقویت مقاومت و اراده کودک و نوجوان در خود نگهداری از خواستها و نیز تأمین نیازهای روانی و جسمانی اولیه کودک از طرق ممکن و مشروع، اقدامات اساسی صورت گیرد.

۳- پرخاشگری بزرگسالان: زمانی که کودک یا نوجوان، شبیه راگم یا تلف کرده است و حس می‌کند که اگر بخواهد مسأله را با والدین خود در میان بگذارد، تنبیه می‌شود، برای فرار از تنبیه و سرزنش بزرگسالان و قرار نگرفتن در موقعیت آزاردهنده، تلاش می‌کند به نحوی معادل آن را از طریق غیرمنطقی فراهم کند و یا پولی را از هر راه ممکن به دست آورد تا آن شیء را بخرد و مورد آزار و اذیت بزرگسالان قرار نگیرد.

بنابراین در چنین مواردی ملاحظه می‌شود که گاهی ترس از پرخاش و تنبیه بزرگسالان، از علل اصلی چنین سرفهایی محسوب می‌شود و عامل سرقت کم سن و سالی فرد یا محرومیت خاص نیست.

در این زمینه تحقیقات نشان داده است که در بسیاری موارد دزدی در نوجوانان یک عمل انتقامی است و ممکن است اصولاً نیازی به شیء دزدیده شده نباشد (نادری، صفحه ۱۲۹).

۴- ابراز وجود: یکی از نیازهای روانی فرد، ابراز وجود یا نشان دادن خود به دیگران است و لذا گاهی کودکان و نوجوانان به قصد ارضای نیاز ابراز وجود، دست به دزدی می‌زنند. این

که دختران جوان، در نزدیکی عادت ماهانه‌شان، پیشتر دزدی می‌کنند و احساسات تهاجمی و خشم آلود آنها هم پیشتر می‌شود، که این امر نیز در افزایش سرقت مؤثر است (نادری، صفحه ۱۲۹).

صاحبینظران علوم مختلف از جمله روان‌شناسان معتقدند که دلیل تفاوت در میزان دزدی در دو جنس مؤنث و مذکور این است که مردان پرخاشگرتر از زنان هستند و این پرخاشگری خود در افزایش میزان دزدی پسران و مردان تأثیر می‌گذارد.

از نظر زیست‌شناسان، دلیل تفاوت این است که جنس مذکور، قدرت جسمانی و تحرک بیشتری نسبت به زنان و دختران دارد و این قدرت جسمانی و تحرک بیشتر، در افزایش میزان دزدی در میان مردان و پسران مؤثر است. و از نظر جامعه‌شناسان و مددکاران اجتماعی، دلیل تفاوت این است که جنس مؤنث بیشتر تمایل به دزدی و سایل کوچک و ظریف دارد، در حالی که پسران و مردان بیشتر تمایل به سرقت و سایل بزرگ مثل دوچرخه، اتومبیل، و سایل منزل و ... دارند.

۹- تقليد و همانندسازی: عنصر الگویابی و تقليد در تعلیم و تربیت از اهمیت خاصی برخوردار است. بنابراین پدران و مادرانی که حق و حقوق دیگران را رعایت نمی‌کنند و در مقابل چشمان کودک خود به اموال دیگری دستبرد می‌زنند و این امر را کم اهمیت جلوه می‌دهند، عامل مهمی برای دزدی کودکان محسوب می‌شوند. مثلاً وقتی که در موقع خرید میوه یا ... بدون اجازه صاحب فروشگاه کمی از آنها را برداشت، به دهان خود و بدتر از

بس‌می‌دارد تا مورد توجه قرار گیرد و از او بخواهند که شیء دزدیده شده را برگرداند. در نتیجه کودک از طریق دزدیدن اموال دیگران، می‌تواند مورد توجه قرار گیرد. در چنین مواردی کودک از طریق دزدی، احساس کهتری خود را به احساس برتری تبدیل می‌نماید.

بنابراین نیاز کودکان و نوجوانان به محبت باید به نحو شایسته و بدور از افراط و تفریط اراضیگردد تا از بروز چنین نابهنجاریهای رفتاری پیشگیری شود.

۷- تنوع طلبی و شکم پرسنی: توجه به این نکته لازم است که از نظر اخلاقی به فردی دزد اطلاق می‌شود که در عین آگاهی از قبیح عمل، دست به آن کار می‌زند، در حالی که گاهی ممکن است یک کودک صرفاً به دلیل دستیابی به یک میوه کمیاب و آشنازی با طعم و مزه آن اقدام به برداشتن میوه بدون اجازه برگترها کند، چراکه او براساس اندیشه کودکانه‌اش همه آنچه را که در خانه است از آن خود می‌داند و نیازی نمی‌بیند که در این مورد از کسی اجازه بگیرد.

۸- سن و جنس: تحقیقاتی که تاکنون انجام شده نشان داده است که دزدی در کودکان کمتر از ۴ و ۵ ساله نسبتاً نادر است، چون بعد از این سنین است که مالکیت (مال من، مال تو) برای کودک معنا می‌باید (نادری، صفحه ۱۲۹). لذا می‌توان گفت که دزدی با سن افراد ارتباط دارد. همچنین در مطالعات دیگری نشان داده شده است که نه تنها سن افراد و رشد و تحول عقلی آنها در افزایش و کاهش سرقت مؤثر است، بلکه جنسیت افراد هم بر میزان و نوع سرقت، تأثیر می‌گذارد. در این زمینه "بالبی" معتقد است

عدم ابراز وجود کافی، تشخّص طلبی، انزواگرایی، احساس حقارت، انتقامگیری از والدین و بزرگترها، تأمین مایحتاج اولیه و نیازهای روزمره کودک و نوجوان و ... می‌تواند در زمینه‌سازی و تغییر نوع سرفت از دزدی ساده و بچگانه به دزدی پیچیده و مسلحانه و نیز افزایش میزان سرفت، مؤثر باشد.

در این زمینه جان بالبی، روان‌شناس انگلیسی تحقیقی درمورد کودکان دزد و کودکان ناسازگار بدون سابقه دزدی، انجام داده است. او در این تحقیق نشان داده که کودکان دزد؛ بی‌صبر، کم عاطفه و عدم تاکسانی هستند که در کودکی طعم محبت را نچشیده‌اند. او دزدی کودکان را مولود نقص تربیتی در دوران شیرخوارگی و اختلال رفتاری مادر می‌داند و معتقد است که بی‌مهری و خشونت والدین در برآوردن نیازهای اولیه طفل در این امر تأثیر داشته است.

همچنین از ۴۴ نفری که مورد مطالعه بالبی قرار گرفتند، ۱۴ نفر آنها یتیم بودند و بقیه بدون استشایا به علت بیماری و بستری شدن در بیمارستان مدت‌ها از خانواده خود دور بوده و یا

آن به دهان فرزندشان می‌گذارند!!، با این عمل، به طور خودآگاه یا ناخودآگاه پایه گذار فعل حرام و زشت دزدی در کودکان می‌شوند. وسائل ارتباط جمعی (رادیو، تلویزیون، سینما، ویدئو و ...) نیز در رشد و گسترش این نوع بزهکاریها مؤثر هستند. بطور مثال، فیلمها و کتابهای جنایی و پلیسی که جزئیات سرفت را بازگو می‌کنند، خود عامل مهمی در بدآموزی و ارائه روش‌های دزدی و سایر اعمال ناشایست اجتماعی و اخلاقی به کودکان و نوجوانان و حتی بزرگسالان محسوب می‌گردند، که شایسته است از این گونه بدآموزیها پیشگیری شود.

با بر تحقیقات انجام شده، حدود ۳۰٪ از دزدان اعلام کرده‌اند که تحت تأثیر رفتارهایی قرار داشته‌اند که در کوچه، خیابان و محله شاهد آن بوده‌اند و نیز به تقلید از دوستان ناباب، محیط‌های آلوده به بزهکاری و فساد و باندهایی که در آن عضویت داشته‌اند، مرتکب عمل دزدی شده‌اند. با توجه به مطالب بیان شده به این نتیجه می‌رسیم که عدم رشد کافی عقلانی، جسمانی و ذهنی و مسائلی از قبیل خودنمایی، برتری طلبی، محرومیت اجتماعی،

آنکه همیشه مورد سرزنش والدین قرار داشته‌اند. کودکی که مورد تنیه واقع شده است در صدد جبران و انتقام برمن آید و برای تسکین خویش، لوازم مورد احتیاج فردی را که او را سرزنش یا تنیه کرده است برمن دارد تا وی را ناراحت کند و بدین وسیله انتقام خود را بگیرد. (شکاری، روان‌شناسی تربیتی، صفحه ۹۸).

مشاوران، روان‌شناسان و مددکاران اجتماعی ارائه می‌شود.

۱ - در حد امکان سعی شود نیازهای مادی کودک و نوجوان بالاخص نیازهای غذایی آنها بر طرف گردد.

۲ - کودکان و نوجوانان را به درس خواندن، بازی کردن و سرگرم شدن به تفريحات سالم مانند بازی فوتبال، والیبال، بسکتبال، شنا و ... تشویق نمایید.

۳ - حتی الامکان سعی کنید اوقات فراغت بچه‌های خود را از طریق شرکت آنان در اردوهای فرهنگی - تربیتی تابستانی و نوروزی و شرکت در دوره‌های آموزشی مختلف مثل خیاطی، ماشین‌نویسی، گلبدوزی، رانندگی، آشپزی، تندخوانی، آموزش کامپیوتر، کلاس‌های زبان، کلاس‌های تقویتی و ... به تناسب جنسیت، پرکنید.

۴ - اگر به دزدی کودک یقین دارید، دیگر از او سؤال نکنید، بلکه در پی کشف علت آن باشید تا امکان درمان و کاهش سرقت او فراهم شود.

۵ - اگر کودکی دزدی کرد، در همان لحظه به او تذکر دهید (فائقی، تربیت و بازسازی کودک) و دلایل زشتی آن را بر شمارید و اظهار تأسف خود را آشکار کنید. مثلاً به او بگویید: "چه کار زشت و ناپسندی انجام داده‌ای. " یا از طریق بیان دلایل محکم، به تناسب سن عقلی و تقویمی کودک ناگهانی، وارد شوید. مثلاً بگویید: "شما که عروسک یا پول همکلاسی خود را برداشته‌ای؟ تحمل برداشته شدن عروسک یا پول خود را خواهی داشت؟"

۶ - سعی کنید عدم اطمینان خود را به او نشان ندهید. برخی از اولیاء برای جلوگیری از

مراحل کاهش و درمان سرقت:

به طور خلاصه برای تشخیص، تحلیل، تعییل و کاهش سرقت، مراحل زیر پیشنهاد می‌شود.

مراحله اول: مرحله تشخیص مشکل و شناخت نوع و میزان سرقت افراد است.
مراحله دوم: مرحله تحلیل سرقت و بررسی عوامل مؤثردر آن است.

مراحله سوم: مرحله ایجاد ارتباط عاطفی و تأثیرگذار میان کودک مساله‌دار با مشاور، مربي و اولیاء است.

مراحله چهارم: مرحله استفاده از شیوه‌ها و روشهای اصلاحی است که به منظور کاهش و درمان سرقت صورت می‌گیرد.

مراحله پنجم: مرحله ایجاد زمینه مناسبی است که با توجه به مراحل قبل بتوان عوامل مؤثر بر سرقت را از بین برد.

مراحله ششم: مرحله جلب اعتماد کودک یا نوجوان، استمرار در ابراز صداقت و وصمیمت نسبت به او و نیز آگاه کردن وی به نتایج عملکرد ناشایست خود از طریق طرح نمونه‌های مشابه است.

در پایان مقاله راه کارهای عملی و تربیتی و نیز اقدامات تأمینی و تأدیبی، برای آشنازی و استفاده اولیاء محترم دانش آموزان، مریان،

گستاخ می شود.

۹ - وقتی با کودک سارق روبرو می شوید، می توانید بر نکات مشت و قابل ستایش شخصیت و منش وی تأکید کنید و از طرح نکات منفی و ناپسند او پرهیز نمایید.

۱۰ - اخذ غرامت در برخی از موارد مؤثر است. مثلاً در مورد کودکی که پول برادر یا خواهرش را برداشته است، می توانید پول هفتگی او را کم کنید و به برادر یا خواهرش بدهید. (قائمه، ۱۳۷۲).

با این روش کودک به اهمیت و حساسیت موضوع بیشتر پی می برد.

۱۱ - در برخورد با کودکان و نوجوانان، شایسته است به سه نکته اساسی اخلاقی، یعنی صداقت، عدالت و شجاعت در رفتار خود و فرزندانتان توجه داشته باشید.

۱۲ - برای حل سریعتر و کاملتر مشکل کودکان و نوجوانان، با مشاوران تربیتی، روان‌شناسان، روانپزشکان و متخصصان تعلیم و تربیت مشورت کنید.

احمد، راهنمای طبقه‌بندی بیماری I.C.D.9

۷ - فرهنگ لاروس.

۸ - قائمه، علی، تربیت و بازسایی کودکان،

۱۳۷۴.

۹ - قائمه، علی، خانواده و دشواریهای رفتاری کودکان، ۱۳۷۲.

۱۰ - قانون حدود و قصاص جمهوری اسلامی ایران

۱۱ - مجله تربیت، سال هشتم، شماره دوم.

۱۲ - معین، فرهنگ معین.

۱۳ - نادری، عزت... نرافی، مریم، اختلالات رفتاری کودکان و روش‌های اصلاح و ترمیم آن،

نشر بدر، ۱۳۷۰.

دزدی فرزندان خود سعی می‌کنند تمام اطاقها و گنجه‌ها را قفل کنند یا دانماً کودک را سرزنش می‌کنند و می‌گویند: "من به دقت شما را زیر نظر دارم (اقتباس از مجله تربیت، سال هشتم، شماره ۲).

۷ - به این اصل توجه داشته باشید که مشکلات اخلاقی، تربیتی و روانی، یکروزه ایجاد نمی‌شوند و یکروزه هم درمان نمی‌گردد. به عبارت دیگر علل و شرایط گوناگونی باعث بروز یک نوع اختلال رفتاری در زمانها و مکانهای مختلف می‌شود و همچنین درمان و کاهش یک نوع اختلال رفتاری تابع ایجاد شرایط مساعد تربیتی و اخلاقی بلند مدت خواهد بود.

۸ - حتی الامکان سعی شود از تنبیه بدنه پرهیز گردد؛ چون تنبیه بدنه، آثار آنی و کوتاه مدت دارد و از نظر شرعاً، خالی از اشکال نیست و از همه مهمتر، ترس کودک از مجازات و کیفر نیز کاهش می‌یابد و نسبت به تنبیه کننده

منابع :

۱ - افروز، غلامعلی، روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه تهران، ۱۳۷۴.

۲ - دانش، تاج‌زمان، مجرم‌کیست و جرم‌شناسی چیست.

۳ - شکاری، عباس، مقاله "آیا فرزند شما پرخاشگر است؟" نشریه پیوند، انتشارات انجمن اولیاء و مریبان جمهوری اسلامی ایران، آذر ماه ۱۳۷۴.

۴ - شکاری، عباس، روان‌شناس تربیتی، دانشگاه کاشان، ۱۳۷۴.

۵ - عمید، حسن، فرهنگ عمید.

۶ - صفری، رضا، مهدی قلی، رامین - عزیزی،

بِحْرَانِ اُولِياء و مَرْتَبَانِ جَهُورَىِّ اِسْلَامِيِّ اِرَان

واحد انتشارات

نشریه پیوند

پیوندمان را با "نشریه پیوند" بیشتر کنیم.

پیوند حاصل دیدگاههای تربیتی جمعی از استادان و صاحب نظران تعلیم و تربیت و مریبان مجرب کشور است.

پیوند با بهره‌گیری از تعالیم عالیه مکتب اسلام، حاوی مهمترین مباحث آموزشی، روشهای تربیتی و یافته‌های روان‌شناسی و علوم تربیتی است.
برای اینکه هرماه پیوند تقدیم حضورتان شود، لطفاً فرم اشتراک زیر را تکمیل کنید
و به دفتر نشریه پیوند ارسال فرمایید.

فرم اشتراک مجله آموزشی - تربیتی پیوند

پیوند - نشریه اولیاء و مطالعات فرقه شیعی

شغل:

میزان تحصیلات:

نام و نام خانوادگی:

لطفاً نشانی خود را به طور کامل و بدون غلط با ذکر شماره پلاک و کد پستی مرفق دارید.

استان: شهر: خیابان:

کد پستی: آیا قبلًا مشترک بوده‌اید؟

به چه نام و نشانی: شماره اشتراک:

لطفاً مبلغ ۶۵۰۰ ریال برای اشتراک یک ساله، به حساب جاری شماره ۱/۲۳۸۸۶ - شعبه شماره ۶۳۱۸/۰ - خیابان کیوان - خیابان طالقانی - انتشارات انجمان اولیاء و مریبان - مجله پیوند واریز فرمایید و اصل فیش را همراه با این برگ به نشانی: تهران - خیابان انقلاب اسلامی - خیابان فخر رازی - نبش سزاوار - شماره ۷۴ - دفتر مجله پیوند و یا صندوق پستی: ۱۶۳۷ - ۱۳۱۸۵ ارسال کنید.

تلفن دفتر مجله: ۰۷۱۱۶ - ۰۷۱۱۶ - ۷۶۴۰۷۶۰ - ۷۶۴۶۸۷۷۰

* در صورت تغییر نشانی، سریعاً دفتر مجله رامطلع فرماید.

* لطفاً فتوکپی فیش بانکی را تا پایان اشتراک یک ساله نزد خود نگاه دارید.

